

UDK 811.163.4*3
81'366.547

Primljeno: 10. 07. 2018

Pregledni rad
Review paper

Sedina Međedović

KVALITATIVNI LOKATIV U BOSANSKOM JEZIKU

U bosnističkoj naučnoistraživačkoj literaturi kvalitativni lokativ se opisuje kao vrsta atributa koji određuje upravni pojam preko osobine, svojstva. Njegovo značenje različito se shvata, pa se tako terminom kvalitativni lokativ pokrivaju prijedložno-padežni izrazi raznolike semantike. Budući da kvalitativni lokativni izrazi u bosanskom jeziku nisu proučavani, ovdje će se ponuditi opis njihovih semantičkih karakteristika, te tako ukazati i na važnost proučavanja padeža kao semantičke kategorije. U radu se uspoređuje odnos između značenja i upotrebe naziva kvalitativni lokativ kod pojedinih autora i daje se njegova semantička tipologizacija. Upozorava se na različite načine preplitanja kvalitativnosti sa nekim drugim semantičkim kategorijama. Lokativna kvalitativnost najčešće se izražava preko karakteristične pojedinosti i eksplikativnosti, a potom preko kvantiteta i nekih drugih semantičkih kategorija. Pokazuje se da je kvalitativni lokativ u bosanskom jeziku sistem različitih semantičkih tipova i podtipova. Nude se određena terminološka rješenja s ciljem uspostavljanja razlike između semantičkih tipova i podtipova kvalitativnog lokativa i u nazivu.

Ključne riječi: prijedložno-padežni izraz; kvalitativni lokativ; bosanski jezik; semantička tipologizacija

UVOD

U bosanskom jeziku upotrebljava se za označavanje svojstva (kvaliteta) živih i neživih entiteta adnominalni lokativ s kvalitativnim značenjem. Dolazi s prijedlozima *u* i *na* (vidjeti Omerović 2014: 135). Ovakav tip lokativa nastao je metaforičkim ili

metonimijskim prijenosom osnovnog značenja koje intralokativni u prijedlog i supralokativni¹ na prijedlog imaju uz lokativ, tj. značenja tzv. statične prostornosti. Pitanje semantičke raznovrsnosti ovoga padeža u bosanskom jeziku nije posebno interpretirano u sintaksičkoj literaturi. Omerović (2014: 129) ga određuje kao prijedložno-padežni izraz kojim se označava svojstvo upravnoga pojma koje je privremenoga karaktera, svojstvo koje ga karakterizira u određenom vremenskom odsječku (*čovjek u dubokoj starosti, stvaraoci u tom periodu, zaposlenici u radnom odnosu, ljudi u braku, stranke u sporu, djeca u razvoju, lica u završnoj godini studija, bolesnici na hemodijalizi, čovjek na samrti*) ili pak svojstvo koje u cijelosti karakterizira upravni pojam (*slike u živim bojama, boje u različitim nijansama, knjiga u skraćenoj formi, tekst u revidiranom obliku, mlijeko u prahu*). Navedene konstrukcije semantički su raznovrsne, tako da se među njima, kako sam već ranije isticala, javljaju različiti semantički tipovi i podtipovi kvalitativnog lokativa. Ovom pitanju znatno pažljivije pristupa J. Redli². Ona ističe značenjsku raznovrsnost kvalitativnog lokativa, pri čemu naročitu pažnju poklanja značenjskoj kategoriji kvalitativnosti ili kvalifikativnosti i njenim potkategorijama. No, pitanje semantičke tipologizacije adnominalnoga kvalitativnog lokativa i dalje ostavlja nerazriješenim. Za takvom vrstom tipologizacije padeža u bosanskom jeziku osjeća se već odavno potreba, jer kako ističe Palić (2007: 124) semantičku „tipologizaciju ne nudi, nažalost, nijedna naša gramatika“.

U *Gramatici bosanskog jezika* (2004) nisu dati opisi padežnih i prijedložno-padežnih izraza. Kvalitativno značenje lokativa spominje se u odjeljku o nekongruentnom atributu koji grade ti izrazi uz konkretne imenice. O kvalitativnom lokativu ne govori se ni u hrvatskim gramatikama (Katičić 2002; Težak – Babić 2003; Silić – Pranjković 2007)³. Gramatike srpskog jezika (Piper i dr. 2005: 290; Piper – Klajn 2017: 360) registruju ovakav tip lokativa bez zalaženja u njegovu semantičku strukturu.

¹ Značenje *intralokalnosti* svojstveno je prijedlogu u, a *supralokativnosti* prijedlogu na (pogl. Pranjković 2001: 9), pa se shodno tome u ovom radu upotrebljavaju izrazi *intralokativni* i *supralokativni*.

² Padeži kvalitativnog ili kvalifikativnog značenja predmet su doktorske disertacije J. Redli (2015) koja daje dosta dobar i temeljit opis značenjskoga polja kvalifikativnosti i padežnih i prijedložno-padežnih konstrukcija kojima se to značenje obilježava.

³ U svojoj disertaciji J. Redli je dala temeljit opis kvalitativnog ili kvalifikativnog lokativa u gramatičkoj literaturi. (Pogledati Redli 2015: 213-217)

ODNOS IZMEĐU ZNAČENJA I UPOTREBE NAZIVA KVALITATIVNI LOKATIV

Naziv kvalitativni lokativ u bosanskom jeziku različito se upotrebljava i to u zavisnosti od toga kako se shvata pojam kvalitativnosti ili kvalifikativnosti. Tako Zenaida Karavdić (2013: 326) naziv kvalitativni lokativ s prijedlogom *u* upotrebljava da njime označi neku karakterističnu pojedinost kao razlikovni element koji pomaže u identifikiranju određenog objekta. Omerović (2014: 135) upotrebljava naziv lokativni atribut s kvalitativnim značenjem vezujući ga samo za one prijedložno-padežne izraze kojima se označava svojstvo, osobina nekog entiteta uz napomenu da postoji i drugi tip lokativa kojim se najčešće označava „odjeća ili obuća“ i koji se dovodi u vezu „s kvalitativnim instrumentalom“⁴ ne zalazeći pri tome u njihov značenjski i terminološki odnos. Prva autorica ne razlikuje kvalitativnost od karakteristične pojedinosti dok druga ne izjednačava te dvije kategorije, ali upotrebljava isti pojam (kvalitativni) ne samo za njihovo označavanje, nego i za označavanje eksplikativnoga kvalitativa (vidjeti Međedović 2017: 189).

Naziv *karakteristična pojedinost* prvi put je u srpskom jezikoslovlju ponudila Milka Ivić (1954) u monografiji o instrumentalu, i to, kako naglašava V. Rišner (2006: 264), da bi razlikovala kvalitativnost i karakterističnu pojedinost. Značenje karakteristične pojedinosti je podtip kvalitativnog značenja koje po mišljenju J. Redli (2015: 217) objedinjuje različita specifična, uža značenja: kvalitet, karakteristična pojedinost, komparacija, način, kvantitet i eksplikacija. Samim time i lokativ kojim se označava „odjeća ili obuća“ kao karakteristična pojedinost postaje podtipom kvalitativnog lokativa. Zato bi o lokativu ove vrste trebalo govoriti kao o kvalitativu zasebne naravi i označavati ga kao kvalitativni lokativ karakteristične pojedinosti (kvalitativ istaknutog obilježja⁵). Takav lokativ ne bi trebalo dovoditi u vezu s kvalitativnim instrumentalom, nego s kvalitativnim instrumentalom karakteristične pojedinosti ili, kako to kaže V. Rišner (isto: 264), „instrumentalom sa značenjem istaknutog obilježja“.

Dalje, naziv lokativni atribut s kvalitativnim značenjem upućuje na tip lokativa promatran sa sintaksičko-semantičkog aspekta: lokativ s kvalitativnim značenjem i

⁴ Vlasta Rišner (2006: 264) razlikuje instrumentalno značenje kvalitativnosti od značenja karakteristične pojedinosti. Oslanjajući se na radove M. Ivić ona ističe da je osnovna razlika među njima ta što se kvalitativnim instrumentalom izriče neodvojivi dio tijela ili kakva unutarnja karakterna crta, a instrumentalom karakteristične pojedinosti, koji je u priložnoj ili atributskoj ulozi, neka odredba privremenoga karaktera.

⁵ V. Rišner predlaže upotrebu termina „istaknuto obilježje“ kako bi razlikovala kvalitativne padeže i kvalitativne padeže karakteristične pojedinosti.

u funkciji nekongruentnog atributa⁶. Upotreba naziva za lokativ zavisna je, kako vidimo, najprije od aspekta promatranja, pa tek onda od načina razumijevanja kvalitativnosti kao semantičke kategorije, ali i svih drugih semantičkih kategorija koje su u tijesnoj povezanosti s njom. I među srpskim gramatičarima očita su neslaganja u upotrebi termina kvalitativni lokativ. Antonić (2005) i Redli (2015) upotrebljavaju ga za označavanje lokativa i u atributskoj i u priloškoj funkciji, a Piper i Klajn (2017) samo u atributskoj funkciji. Ovaj drugi izbor upotrebe termina dosta je precizniji, a samim time i opravdaniji.

Pored naziva kvalitativni lokativ u literaturi je spominjan i naziv oblički lokativ. T. Maretić (1899: 576) vezuje ga isključivo za lokativne konstrukcije s prijedlogom *u* koje imaju značenje „onoga od čega je što sastavljeno“⁷. Sudeći po onome što o obliku govore Klikovac (2006: 73) i Redli (2015: 235), značenje obličkog lokativa moglo bi se proširiti i na druge lokativne konstrukcije s prijedlozima *u* i *na*. To, naravno, nikako ne znači da se adnominalni kvalitativni lokativ u bosanskom jeziku u cjelini može opisati u okviru semantike oblika.

SEMANTIČKA TIPOLOGIZACIJA KVALITATIVNOG LOKATIVA

Kvalitativni lokativ u bosanskom jeziku skup je raznovrsnih semantičkih tipova i podtipova. Oblički lokativ tradicijski je utemeljen naziv, ali on ne predstavlja sinonim kvalitativnog lokativa, nego je samo jedan njegov semantički tip. Po mišljenju D. Klikovac (2006: 73) specifičnost oblika ogleda se u njegovoj promjenljivosti, te tako „jedan isti entitet može dobijati različit izgled ili lik“, ne mijenjajući pri tom svoj identitet, pa oblik postaje način njegovog ispoljavanja ili postojanja. U kontekstu takvog razumijevanja semantike oblika Redli (2015: 240) lokativnim konstrukcijama sa značenjem oblika označava sljedeće: *rukopis u prepisu, film u koloru i u bojicama, strana sva u slikama, rešenje u elektronskoj formi, dokazi u pisanoj formi, tegovi u vidu glava, zapis na latinskom, grčkom i srpskoslovenskom jeziku, te strašila u životinjskom obliku, demon u ljudskom obliku*. Neke od ovih i srodnih primjera kvalitativnog lokativa nalazimo i kod Omerović i Velić: *slike u živim bojama, boje u različitim nijansama, knjiga u skraćenoj formi, tekst u revidiranom obliku, mlijeko u*

⁶ Lokativ u funkciji nekongruentnog atributa u bosanskom jeziku može imati ne samo kvalitativno značenje, nego i mjesno i posesivno značenje (vidjeti Jahić, Halilović, Palić 2004: 398). Takav lokativ, određen prema sintaksičkoj funkciji, Piper naziva *atributski lokativ* (Piper – Klajn 2017: 357).

⁷ Vidjeti primjere dukati u zlatu, kiseo kupus u glavicama i sl. (Maretić 1899: 576-577).

prahu (Omerović 2014: 135), *djela na arapskom jeziku, rezbarije u stilu arapske ornamentike* (Velić 2006: 93, 97). Za lokativnu konstrukciju *djela na arapskom jeziku* Velić kaže da ima značenje sredstva i načina, a *rezbarije u stilu* značenje načina ne dovodeći u vezu ta dva značenja s kvalitativnim. Palić (2007: 17) pak objašnjava da je način potkategorija semantičke kategorije kvaliteta i da se s njom ne može izjednačiti. U tom smislu, lokativ s prijedlogom *na* u konstrukcijama *zapis na latinskom, grčkom i srpskoslovenskom jeziku* i *djela na arapskom jeziku* valjalo bi razumijevati u značenju oblika ispoljavanja datog entiteta kao specifične karakteristike koja ga određuje na osnovu njegovog izgleda, „njegove spoljne površine definisane granicom“ (Redli 2015: 235). Kad se ovakve konstrukcije jave uz glagole (usp. Palić 2007: 125), tada je riječ o instrumentalno-načinskom lokativu, podtipu načinskog lokativa kojemu može biti konkurentan odgovarajući prilog. Isto je i sa lokativnim konstrukcijama kvalitativnog značenja u supstantivnim sintagmama *pismo u stihovima, roman u pismima i roman u stihovima* (usp. Palić 2007: 125) kojima su konkurentni pridjevi epistolarni, stihovani što odgovaraju na pitanje kakav (-kva, -kvo)?.

Stanje i položaj također se konceptualizuju kao oblik postojanja živog ili neživog entiteta (Redli 2015: 242 prema Batisić 1972: 51-52; Klikovac 2006: 125), te je tako moguće razlikovati lokativ stanja (*metali u čvrstom stanju, legure u tečnom stanju, teret u rasutom stanju, boravak u spokojstvu, čovjek u godinama, profesor u penziji* (Redli 2015: 242-243), *kapetan u mirovini* (Marušić 2000: 495), te *ljudi u braku, život u zajednici*⁸, *čovjek u dubokoj starosti, žena u drugom stanju, žena u menopauzi*) i lokativ položaja (*zaposlenici u radnom odnosu*) kao podtipove lokativa forme. Redli (2015: 242) objašnjava da se konceptualizacija stanja kao oblika vezuje za usložnjavanje vremenskog značenja i da se vrijeme konceptualizuje kao određeni oblik postojanja, te tako, sasvim opravdano, lokativ *čovjek u godinama* svrstava u semantički tip lokativa sa značenjem stanja. Ovakve, frazeologizirane, lokativne konstrukcije, smatra autorica, zamjenjive su pridjevima kao njihovim leksičkim ili semantičkim sinonimima. Izrazi tipa *junak na glasu* i *čovjek na lošem glasu* smatraju se, također, idiomima, no njima se, kako ističe Redli (2015: 254), obilježava kvalitet druge vrste, pripisano svojstvo.

U smislu odnosa između značenja određenoga prijedložno-padežnog izraza i naziva kojim bi to značenje trebalo obilježiti, vrlo su interesantne i lokativne konstrukcije kod kojih je izvor za nastajanje kvalitativnog značenja boja. Takve su već istaknute konstrukcije *film u koloru* i *u bojicama, slike u živim bojama, boje u*

⁸ Ovoj lokativnoj konstrukciji M. Omerović (2012: 29) pripisuje značenje načina.

različitim nijansama, te televizor u boji (Silić – Pranjković 2007: 312), *četverosjed u bež boji* (Redli 2015: 245), *slika u koloru, fotos u boji* (Marušić 2000: 515), *stražnjica u zelenom, student u bijelom* (Isaković 2004: 48, 49) i *sva u bijelom* (Alispahić 2000: 607). Redli (Isto: 245) je dobro uočila da su ove lokativne konstrukcije ne samo semantički raznovrsne, nego i raznolike. Konstrukciji tipa *film u koloru i u bojicama* ona pripisuje značenje oblika, jer je boja u njima metaforički oblik postojanja datog entiteta i razlikuje ga od značenja afektivnog kvaliteta koje boja ima u primjeru *četverosjed u bež boji*. Tako bi i u terminološkom smislu trebalo razlikovati ova dva semantička tipa kvalitativnog lokativa. S obzirom na to da različiti posmatrači različito doživljavaju istu boju, a samim time je i različito imenuju (Redli 2015: 398 prema Krimer-Gaborović 2011: 21), mislim da bi najadekvatniji naziv za ovaj semantički tip lokativa kojim se određeni entitet kvalifikuje „kao takav i takav“ (Redli 2015: 244) ne samo zbog prisustva date osobine, nego i zbog toga što ona ima moć da djeluje na čovjekova čula, bio *lokativ nijanse*. S druge strane, lokativi *stražnjica u zelenom i student u bijelom* (Isaković 2004: 48, 49), *sva u bijelom* (Alispahić 2000: 607) nemaju kvalitativno značenje, nego značenje karakteristične pojedinosti koje je podtip kvalitativnog značenja. Ovdje je, zapravo, riječ o semantičkom podtipu⁹ kvalitativnog lokativa karakteristične pojedinosti (kvalitativa istaknutog svojstva) koji se može označiti kao *lokativ boje*¹⁰ u kome je boja metonimijska zamjena za odjeću kao karakterističnu pojedinost.

Kvalitativni lokativ karakteristične pojedinosti i kvalitativni lokativ povezuju se s prototipičnim značenjem osobine, svojstva, te tako na vertikalnoj dimenziji padežne strukture, gdje se svi podtipovi kvalitativnoga lokativnog značenja uklapaju u jedinstvenu lokativnu shemu, uspostavljaju semantičko jedinstvo kvaliteta. Značenje karakteristične pojedinosti¹¹ najbliže je kvalitativnom značenju iz kojeg direktno proizlazi, a značenje eksplikativa, kako sam već ranije isticala, najdalje je i najrubnije

⁹ O ovom semantičkom podtipu lokativa karakteristične pojedinosti i o potrebi njegovog izdvajanja u okviru lokativa karakteristične pojedinosti pisala sam u referatu „Lokativ s prostornim prijedlogom *u* uz imenice u pripovijetkama Alije Isakovića“ prezentiranom na Naučnoj konferenciji „Alija Isaković i bosanski jezik“ u martu 2017. godine.

¹⁰ Značenje ovog lokativa proteže se i na nežive entitete kod kojih se boja metaforički shvata kao ruho u kojem se pojavljuje dati entitet [v. *njega u plavom* (dostupno na stranici: <https://www.nivea.hr>) i *Iznenadjenje u plavom* (dostupno na stranici: www.ljevak.hr)].

¹¹ Opisujući mrežu kvalitativnih značenja Redli (2015: 291) je osvijetlila odnos između shematičnog lokativnog koncepta smještenosti i lokativnog značenja karakteristične pojedinosti koje se u njega uklapa. Shematični odnos u koji „stupaju kvalifikovani i kvalifikator zasniva se na parcijalnoj inkluziji u kojoj kvalifikator ima ulogu sadržatelja ljudskog tela, što predstavlja motivaciju za upotrebu lokativa s predlogom *u*. Naime, delovi odeće se konceptualizuju kao predmeti koji imaju unutrašnjost, granice i spoljašnjost, a čija se funkcija sadržavanja manifestuje kao zaštita, obuhvatanje i blokiranje vizuelnog pristupa pokrivenim delovima tela“.

značenje. Kvalitativno značenje lokativa može biti izraženo i preko kvantifikacije upravnoga pojma¹², te je tako moguće govoriti i o kvalitativu kvantitativnoga karaktera (prijedložno-padežne konstrukcije sa kvalitativno-kvantitativnim značenjem).

ZAKLJUČAK

Kvalitativnom lokativu u gramatičkoj literaturi slabije se poklanjala pažnja nego drugim prijedložnim i padežno-prijedložnim izrazima kvalitativnog značenja, te je on tako u bosanskom jeziku ostao nedovoljno opisan i semantički potpuno neistražen. Prvo pitanje kojim smo se bavili u ovom radu je odnos između značenja i upotrebe naziva kvalitativni lokativ u bosanskom jeziku. Nepreciznost njegove upotrebe uzrokovana je različitim shvatanjem semantičke kategorije kvalitativnosti i njenih potkategorija. Jedni ne razlikuju značenje kvalitativnosti i karakteristične pojedinosti, a drugi značenje kvalitativnosti i eksplikativnosti, pa se tako u bosanskom jeziku terminom kvalitativni lokativ pokrivaju lokativne konstrukcije raznolike semantike. S druge pak strane, određenim lokativnim konstrukcijama u funkciji nekongruentnog atributa, koje jesu kvalitativnog značenja, pripisuju se neka druga značenja (načinsko, vremensko) bez uspostavljanja veze između njih i kvalitativnog značenja. Promatranje kvalitativnog lokativa na semantičkom planu pokazalo je da semantička raznovrsnost i semantička raznolikost ovoga prijedložno-padežnog izraza dovode i do promjena na planu forme, te je tako potpuno neopravdano lokativne konstrukcije različitoga semantičkog značenja označavati istim terminom. Naziv kvalitativni lokativ vezuje se za lokativne konstrukcije sa značenjem forme, afektivnog kvaliteta i pripisanog svojstva. On ima tri svoja semantička tipa: lokativ forme ili oblički lokativ, lokativ nijanse i lokativ pripisanog svojstva. Lokativ forme se dalje razvrstava na svoje podtipove: lokativ stanja i lokativ položaja. Kvalitativni lokativ karakteristične pojedinosti razvrstava se na lokativ odjeće i lokativ obuće. Lokativ boje je podtip lokativa odjeće. U terminološkom smislu potrebno je razlikovati i semantičke podtipove kvalitativnog lokativa, te je u ovom radu predložena upotreba termina kvalitativni lokativ karakteristične pojedinosti, kvalitativni lokativ eksplikativnoga karaktera i kvalitativni lokativ kvantitativnoga karaktera (kvalitativno-kvantitativni lokativ).

¹² I Redli ukazuje na ovakav tip kvalitativnog značenja, s tim da među njenim primjerima prijedložno-padežnih konstrukcija svoje mjesto nije pronašao lokativ starosne dobi: *čovjek u šezdesetim godinama* (Muradbegović 2000: 211).

LITERATURA

1. Jahić, Dževad, Senahid Halilović, Ismail Palić (2004), *Gramatika bosanskoga jezika*, Dom štampe, Zenica
2. Karavdić, Zenaida (2013), „Sintaksičke osobnosti ciklusa pjesama ‘Radimlja’ Maka Dizdara“, u *Slovo o Maku*, Zbornik radova, Fakultet humanističkih nauka Univerziteta „Džemal Bijedić“, Mostar, str. 326-327
3. Katičić, Radoslav (2002), *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika*, Treće, poboljšano izdanje, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb
4. Klikovac, Duška (2006), *Semantika predloga: studija iz kognitivne lingvističke*, Drugo izdanje, Filološki fakultet, Beograd
5. Maretić, Tomo (1899), *Gramatika i stilistika hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika*, Štampa i naklade knjižare L. Hartmana, Zagreb
6. Omerović, Mirela (2012), „Supstantivne sintagme s načinskim značenjem u bosanskome jeziku“, *Pismo*, X/I, Sarajevo, str. 25-30
7. Omerović, Mirela (2014), „Strukturni modeli nekongruentnih sintagmi s kvalitativnim značenjem u bosanskome jeziku“, *Sarajevski filološki susreti II* (knjiga I), Zbornik radova, Sarajevo, str. 135-137
8. Palić, Ismail (2007), *Sintaksa i semantika načina*, Naučna biblioteka Slovo, Sarajevo
9. Piper, Predrag, Ivana Antonić, Vladislava Ružić, Sreto Tanasić, Ljudmila Popović, Branko Tošović (2005), *Sintaksa savremenoga srpskog jezika*, Institut za srpski jezik SANU, Beograd
10. Piper, Predrag, Ivan Klajn (2017), *Normativna gramatika srpskog jezika*, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Matica srpska, Novi Sad
11. Pranjković, Ivo (2001), *Druga hrvatska skladnja, Sintaksičke rasprave*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb
12. Redli, Jelena (2015), *Padeži kvalifikativnog značenja u standardnom srpskom jeziku* (doktorska disertacija), dostupno na: nardus.mpn.gov.rs
13. Rišner, Vlasta (2006), „Atributi i njihova značenja“, *Filologija* 46-47, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, str. 253-269
14. Silić, Josip, Ivo Pranjković (2007), *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta*, Drugo izdanje, Školska knjiga, Zagreb
15. Težak, Stjepko, Stjepan Babić (2003), *Gramatika hrvatskoga jezika, Priručnik za osnovno jezično obrazovanje*, Školska knjiga, Zagreb

16. Velić, Emina (2006), „Značenja i funkcije lokativa s prijedlozima u, na i po u bosanskome jeziku“, *Pismo*, IV/I, str. 88-105

IZVORI

1. Alispahić, Nijaz(2000), „Hasanaginica“, u *Antologija bosanskohercegovačke drame XX vijeka*, priredili Gordana Muzaferija, Fahrudin Rizvanbegović, Vojislav Vujanović, Alef, Sarajevo
2. Isaković, Alija (2004), *Taj čovjek*, Biblioteka Dani, Sarajevo
3. Marušić, Radovan (2000), „Otočanke“, u *Antologija bosanskohercegovačke drame XX vijeka*, priredili Gordana Muzaferija, Fahrudin Rizvanbegović, Vojislav Vujanović, Alef, Sarajevo
4. Muradbegović, Ahmed (2000), „Pomrčina krvi“, u *Antologija bosanskohercegovačke drame XX vijeka*, priredili Gordana Muzaferija, Fahrudin Rizvanbegović, Vojislav Vujanović, Alef, Sarajevo

INTERNET-IZVORI

1. <https://www.nivea.hr>
2. www.ljevak.hr

QUALITATIVE LOCATIVE IN BOSNIAN LANGUAGE

Summary:

In bosnian scientific research literature, the qualitative locative is described as the type of attribute that determines the administrative concept through its characteristics, properties. Its meaning is differently understood, so the term, qualitative locative, covers the prepositional case construction of diverse semantics. Since the qualitative locative constructions in bosnian language have not been studied, a description of their semantic characteristics will be offered here, as well as the importance of studying of the cases as a semantic category. This paper compares the relationship between the meaning and the use of the qualitative locative of some authors and gives its semantic typology. There is also a reference to the relationship between meanings and the use of the terms the qualitative instrumental and qualitative instrumental characteristic details to which some locative constructions can be linked. The issue of the relationship between these constructions is highlighted and the need to distinguish between qualitative and characteristic details is emphasized. There are various ways of how the quality interweaves with some other semantic categories. Locative quality is often expressed through characteristic details and explanation, and then through quantity and some other semantic categories. It is shown that the qualitative locative in bosnian language is a system of different semantic types and subtypes. Certain terminological solutions are offered with the aim of establishing the difference between semantic types and subtypes of quality locative.

Key words:

prepositional case expression; qualitative locative; bosnian language; semantic typology

Adresa autora

Authors' address

Sedina Međedović

JU Srednja medicinska škola Tuzla

medjedovic.sedina@gmail.com